

[Aksel Møller.]

regering, om den ikke burde se lidt nærmere på Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger og alle de forretninger, der er knyttet til den, og hvis regeringen vil gøre regning på at få velvillig tilslutning fra det konservative folkeparti til en forhandling om en skattereform skrevet i den høje regerings ånd, burde man sørge for at fjerne en monopoliseret skattefrihed... (Statsministeren [Hans Hedtoft]: Det tror jeg De skal tale med venstre om!). Jeg er ganske sikker på, at den sag lader sig løse, hvis statsministeren vil lægge for; nu har jeg lagt landgangsbroen.

Hele det synspunkt, som fremgår af det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborgs tale, og som jo langt forsigtigere er udtrykt i statsministerens åbningstale, synes at stå i et urimelig skævt forhold til ønsket om produktionsudvidelser. Det vil blive interessant at se, når forslagene til sin tid kommer, hvordan den højtærede regering vil bære sig ad med det kunststykke at puste og have mel i munden samtidig. Hele forklaringen kan ikke ligge i, at regeringen mener at kunne finansiere en produktionsforøgelse ved at genudlåne tilbagebetalte beløb fra Marshallkontoen.

Det kan dog vist ikke være regeringens alvorlige hensigt, at den vil gøre brud på et forlig, som i sin tid, da ministeriet også hed Hedtoft, altså i 1947—1950, blev indgået i dette høje ting om anvendelsen af Marshallkronerne, et forlig, som gik ud på, at afdragene på Marshalllåne skulle afskrives på statens reguleringskonto. Dette forlig binder, forekommer det mig, også socialdemokratiet. Vi er principielt modstandere af statsfinansiering. Vi har i den tid, vi har deltaget i en regering, bøjet os for givernes ønsker, men der indebæres ikke i dette noget tilsagn om, at vi vil udstrække vor eftergivenhed til også at angå de beløb, som vi i fuld overensstemmelse med givernes på grundlag af en ved politisk forlig opnået lovgivning har bestemt til afbetaling på statens regulerings-

konto i nationalbanken. Det kunne lige passe, at man skulle kunne indgå et politisk forlig her i tinget, få vedtaget en lovgivning, og i det øjeblik, da den skal begynde at virke og afdragene skal vende tilbage efter forligets bestemmelser, skulle kunne stille forslaget om ophævelse af aftalen. Forslag kan man naturligvis altid stille, men hvis en af parterne i forliget siger nej, må det, forekommer det mig, være forpligtende overfor de andre.

Der foreligger i denne folketingsssamling et stort problem vedrørende statens finansiering af boligbyggeriet. Man kan ikke sige, at åbningstalen gav nogen indgående oplysning om, hvorledes problemet vil blive grebet an, og jeg tror derfor ganske i overensstemmelse med det ærede medlem hr. Erik Eriksen, at det er rigtigt nu at understrege betydningen af dette problem.

De statistikere, der har beskæftiget sig med den opgave at prøve på at tilvejebringe nogen viden om, hvordan forløbet på dette område vil blive i den kommende tid, har hævdet, at vi i løbet af 2—3 år vil stå overfor, at der her i landet er tilvejebragt en boligreserve. Denne boligreserve vil, hvis vi opretholder huslejestoppet for den gamle boligmasse, alene være at finde i nybyggeriet; ifølge sagens natur er det dér, lejlighederne vil komme til at stå ledige på grund af det vældige svælg, der er mellem de to huslejeniveauer. I det øjeblik der blot er een lejlighed i nybyggeriet, som ikke kan udlejes, har vi byggekrisen, og det vil i så fald blive den største byggekrisen, vi har oplevet i vort land. Jeg tror derfor, at der her er et meget betydningsfuldt problem, som ikke kan løses den dag, man står overfor kendsgerningen. Hvis man vil, at samfundet gradvis skal tilpasse sig de tilstande, som vil indtræde i det øjeblik, boligbyggeriets omfang er nået så vidt, som det jo er hensigten: at befolkningens forsyning med boliger er nogenlunde tilstrækkelig, må man forinden have løst problemet vedrørende forholdet mellem lejeniveauerne.